

การสื่อสารเชิงสุนทรียภาพ : การดำรงอยู่ของภาษาไทยถิ่นใต้ในสถานการณ์
โรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019

**Aesthetic Communication : Existence of Southern
Thai Language in Covid-19**

รัชนิชา เจียรอด

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Ratchaneechay Choeirod
Khon Kaen University, Thailand.
E - mail : ratcha@kkumail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเชิงสุนทรียภาพในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ใช้ผู้บอกภาษาทั้งหมด 78 คน และไม่ใช่เพศเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ จากการวิจัยดังกล่าวปรากฏผล 3 ประเด็น ได้แก่ 1. ถ้อยคำที่กล่าวถึงโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 พบว่าส่วนใหญ่ไม่มีการกล่าวถ้อยคำที่ตีตราทางสังคม 2. สถานที่ที่ได้รับการกล่าวถึงโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 พบว่าบ้านเป็นสถานที่ที่ได้รับการกล่าวถึงมากที่สุด รองลงมาคือสังคมและโรงพยาบาล และ 3. สุนทรียรสทางภาษาในโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 พบมากที่สุดคือ ความรัก และความกลัว ตื่นเต้น ตกใจ และพบน้อยที่สุดคือ ความเมตตา กรุณา และความขบขัน ผลการวิจัยนี้จึงมีความมุ่งหวังว่าจะช่วยสนับสนุนการจัดการแก้ปัญหาการสื่อสารโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) และมีประโยชน์ต่อการเลือกใช้ถ้อยคำเพื่อส่งเสริมทัศนคติและความรู้สึกที่ดีทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารอีกด้วย

คำสำคัญ: การสื่อสารเชิงสุนทรียภาพ; การตีตราทางสังคม; ภาษาไทยถิ่นใต้; โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019; โรคอุบัติใหม่

Abstracts

This article aims to analyze linguistic strategies for aesthetic communication in coronavirus disease 2019. Interviews were conducted on seven-eight mixed gender language speakers; their gender was not used in data analysis. Three issues arose from the interviews: the words that describe the coronavirus disease 2019 found that most of the words have no social stigma. The second issues considered frequent use as a place. It was found that could be at home is the most mentioned about place, followed by society and hospital. The last point was language aesthetic. As a result of the interviews, found that most common are love, fear, excitement, shock and the least is kindness and comedy. The result of this research is hoped to help support the management of communication problems with the coronavirus

* วันที่รับบทความ: 17 ธันวาคม 2563; วันที่แก้ไขบทความ 29 ธันวาคม 2563; วันที่ตอบรับบทความ: 30 ธันวาคม 2563

Received: December 17, 2020; Revised: December 29, 2020; Accepted: December 30, 2020

disease 2019. This useful for the use of words to promote attitude and good feelings for both people between Sending messages and recipients as well as.

Keywords: Aesthetic communication; Social stigma; Southern Thai; Coronavirus disease 2019; Emerging Disease

บทนำ

การดำรงอยู่ของภาษาไทยถิ่นใต้ในภาวะเกิดโรคระบาดจำเป็นต้องมีการปรับกระบวนการสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะนับตั้งแต่เกิดโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) ณ เมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน เมื่อเดือนธันวาคม 2562 ของปลายปีที่แล้ว ทำให้หลายประเทศทั่วโลกได้รับผลกระทบจากความรุนแรงของโรคดังกล่าว เรียกได้ว่าเป็นปัญหาสุขภาพระดับโลก (global health) ในกรณีประเทศไทยหากนับถอยหลังเป็นระยะเวลากว่า 5 เดือนที่ผ่านมา ประมาณวันที่ 12 มกราคม 2563 ประเทศไทยเผชิญกับโรคดังกล่าวหลังจากที่พบผู้ป่วยคนแรกในไทย และนับสถิติมาจนถึงปัจจุบัน (3 กรกฎาคม 2563) พบจำนวนผู้ติดเชื้อ 3,180 ราย (เพิ่มขึ้น 1 ราย) รักษาหาย 3,066 ราย (เพิ่มขึ้น 7 ราย) กำลังรักษา 56 ราย (ลดลง 6 ราย) และเสียชีวิต 58 ราย (เพิ่มขึ้น 0 ราย)

โรคระบาดดังกล่าวได้ส่งผลกระทบอย่างกว้างกับประเทศไทยและยิ่งไปกว่านั้นไม่ได้ส่งผลกระทบเฉพาะคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อคนไทยที่ทำงานที่ต่างประเทศด้วย เช่น กรณีแรงงานไทยที่พำนักอยู่ในประเทศเกาหลีใต้ จากข้อมูลในระบบศูนย์ทะเบียนคนหางานพบว่า มีจำนวนแรงงานไทยที่ทำงานอยู่ในสาธารณรัฐเกาหลี (ข้อมูลวันที่ 31 มกราคม 2563) จำนวน 22,257 คน ส่งผลให้แรงงานไทยกลุ่มดังกล่าวขอรายงานตัวกลับประเทศกับทาง ตม.เกาหลี ระหว่างวันที่ 11 ธันวาคม 2562 ถึง 1 มีนาคม 2563 จำนวน 4,727 คน ซึ่งจำนวนทั้งหมดนี้เดินทางกลับประเทศไทยแล้วก่อนที่จะสาธารณรัฐเกาหลี จะมีการประกาศสถานการณ์ผู้ติดเชื้อไวรัส โดยปัจจุบันมีผู้รายงานตัวที่อยู่ระหว่าง ตม.เกาหลี พิจารณาประวัติ และรอเดินทางกลับประเทศไทย จำนวน 1,181 คน (กรมการจัดหางาน, 2563 : ออนไลน์)

ในขณะที่แรงงานไทยที่ทำงานในประเทศไทยก็ได้รับผลกระทบเช่นเดียวกัน เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2563 ทั่วประเทศที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเห็นชอบมีมติให้สถานบริการในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล หยุดบริการเป็นเวลา 14 วัน ซึ่งรวมถึงโรงพยาบาลศูนย์ สถาบันบำเพ็ญ ผับ บาร์ ร้านนวดไทย นวดแผนโบราณ และร้านที่เข้าข่ายกฎหมายว่าด้วยสถานบริการให้ดำเนินการปิดบริการตามเวลาที่กำหนด และยังมีมติให้งดหยุดวันสงกรานต์ระหว่างวันที่ 13-15 เมษายน 2563 โดยให้เลื่อนออกไปก่อนเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดโดยจะชดเชยวันหยุดให้ในเวลาที่เหมาะสม (Bangkokbiznews, 2020 : Online) ส่งผลให้แรงงานที่ได้รับผลกระทบจากการหยุดเป็นเวลาดังกล่าวเดินทางกลับภูมิลำเนาของตนอย่างแน่นหนาซึ่งปรากฏการณ์ดังกล่าวเป็นสิ่งที่รัฐบาลไม่สามารถห้ามได้ ต่อมาจึงเกิดมาตรการรองรับให้แต่ละจังหวัดทำแผนป้องกันโรคระดับชุมชน หมู่บ้าน และขอให้คนที่เดินทางกลับจากกรุงเทพฯ แยกตัวพร้อมสังเกตอาการที่บ้านเป็นเวลา 14 วัน (MCOT.net, 2020 : Online)

จากการเคลื่อนไหวของประชากรดังกล่าวทำให้หลายจังหวัดระงับการเดินทางเข้า-ออกในเขตพื้นที่จังหวัด หรือเรียกว่า “ปิดเมือง” เพื่อยับยั้งการระบาดของโรค (Prachachat, 2020 : Online) นอกจากนี้รัฐบาลไทยได้มีมาตรการเพื่อลดการแพร่กระจายของไวรัสที่ได้ดำเนินการไปแล้วอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การรณรงค์เพื่อการเพิ่มระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) และส่งเสริมการทำงานที่บ้าน (Work from home) อีกด้วย (รัฐบาลไทย, 2563 : ออนไลน์)

อย่างไรก็ตามแม้ว่ารัฐบาลจะมีมาตรการให้ “อยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ” ยังมีบุคคลบางกลุ่มที่ไม่ปฏิบัติตาม ดังที่ปรากฏในสื่อออนไลน์ต่าง ๆ เช่น กลุ่มแรงงานที่เดินทางกลับจากต่างประเทศหรือกลับจากกรุงเทพฯ ส่งผลให้ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีคนบางกลุ่มไม่ยอมกักตัวอยู่บ้านเป็นเวลา 14 วัน หรือแม้ว่าจะมีการกักตัวแต่เพื่อนบ้านที่อยู่ในละแวกเดียวกันเกิดการหวาดระแวงว่าจะได้รับเชื้อมาด้วยหรือไม่ เพราะบุคคลดังกล่าวเดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยงส่งผลให้ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเกิดความสับสน ความวิตกกังวล และความหวาดกลัวจนนำไปสู่การวิพากษ์วิจารณ์ต่าง ๆ และปรากฏอย่างมากในสื่อออนไลน์ อาจเรียกได้ว่ากรณีดังกล่าวนี้เป็นปัจจัยหนึ่งที่เกิดจากความคิดแบบเหมารวม (Stereotype) และนำไปสู่การตีตราทางสังคม (Social stigma)

ในบริบททางสาธารณสุข World Health Organization (2020 : Online) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “การตีตราทางสังคม (Social stigma)” ว่าเป็นการปฏิบัติต่อกับบุคคลด้วยการเรียกชื่อแบบดูแคลน การเหมารวม การเลือกปฏิบัติ หรือการสูญเสียสถานะบางอย่างเนื่องจากความเชื่อมโยงกับโรคชนิดหนึ่งที่เกิดจากการรับรู้ การปฏิบัติดังกล่าวอาจทำให้ผู้ที่ไม่เป็นโรค COVID-19 แต่มีลักษณะเหมือนกับคนกลุ่มนี้อาจพลอยได้รับความทุกข์ร้อนใจจากการตีตราทางสังคมไปด้วย

ระดับการตีตราทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับโรค COVID-19 สัมพันธ์กับปัจจัยหลัก 3 ประการ ได้แก่ 1. เป็นโรคใหม่และมีหลายอย่างที่เรายังไม่รู้เกี่ยวกับโรคนี้ 2. เรามักกลัวสิ่งที่เราไม่รู้ และ 3. การแสดงความรู้สึกกลัวคนอื่นทำได้ง่าย ส่งผลให้เกิดความสับสน ความวิตกกังวล และความหวาดกลัวเกิดขึ้นในสังคม จึงเห็นได้ว่าการใช้คำพูดในการสื่อสารนั้นสำคัญ เราจึงจำเป็นต้องใช้ภาษาที่คำนึงถึงความเป็นมนุษย์ (people-first language) เพราะการใช้คำบางคำจะมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้ป่วย ครอบครัวของผู้ป่วย และชุมชนที่ได้รับผลกระทบด้วย (World Health Organization, 2020 : Online))

ดังนั้นเราจึงจำเป็นต้องเล็งเห็นถึงความสำคัญของการใช้คำที่หลีกเลี่ยงการตีตราทางสังคม หลีกเลี่ยงการใช้คำที่สื่อถึงความรู้สึกทางลบ เช่นคำว่า “ผู้ป่วย COVID-19” หรือ “เหยื่อ COVID-19” แต่ให้ใช้คำที่สื่อถึงความรู้สึกทางบวก เช่นคำว่า “ผู้ติดเชื้อ COVID-19” “คนที่ได้รับการรักษา COVID-19” หรือ “ผู้เสียชีวิตจากการติดเชื้อ COVID-19” แทน (World Health Organization, 2020 : Online) อีกทั้งการสื่อสารในปัจจุบันผู้คนให้ความสำคัญกับการสื่อสารและข่าวสารทางสื่อออนไลน์มากขึ้น เรียกได้ว่าเป็นวงจรทางสังคมในมิติใหม่ซึ่งผู้ที่มีวิถีชีวิตเกี่ยวข้องกับโลกออนไลน์มีโอกาสจะเผชิญได้ตลอดเวลา หากข้อมูลที่ได้รับการนำเสนอไม่มีการกลั่นกรองอย่างครบถ้วนอาจเป็นการทำร้ายบุคคลบางกลุ่มได้โดยไม่เจตนา (เปรมฤดี เพ็ชรกุล, 2561 : 9-15)

ด้วยเหตุดังกล่าวงานวิจัยนี้จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการใช้ภาษาในการสื่อสาร เนื่องจากคำบางคำที่ใช้ไปแล้วอาจส่งผลให้อีกฝ่ายเกิดความรู้สึกว่าตนเองแตกต่างจากผู้อื่นอย่างไม่พึงประสงค์ (Undesirable difference) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะวิกฤตการณ์เช่นนี้ เพราะฉะนั้นบทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเชิงสุนทรียภาพในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี เนื่องจากเป็นกลุ่มที่น่าจะมีเวลาในการใช้สื่อออนไลน์มากที่สุด ผู้วิจัยตั้งประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารเชิงสุนทรียภาพที่ว่า “ในสถานการณ์ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) หากท่านจะบอกให้เพื่อนดูแล้วตัวเองในสถานการณ์ดังกล่าว ท่านจะบอกได้อย่างไรโดยไม่ต้องทะเลาะกัน” โดยกลุ่มตัวอย่างจะต้องใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ในการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์เท่านั้น เหตุผลหลักที่เลือกใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ด้วยเล็งเห็นความสำคัญที่ว่าเป็นภาษาประจำถิ่นของคนใต้ เป็นภาษาที่ต้องใช้ติดต่อสื่อสารกันในชีวิตประจำวัน และยังช่วยให้เข้าใจสภาพสังคมและวัฒนธรรมของคนใต้ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งการใช้ภาษาถิ่น อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2556 : 89) ได้ให้ความหมายไว้ว่าถิ่นที่อยู่อาศัย คือ สถานที่ที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งตั้งรกรากหรือตั้งถิ่นฐานและใช้ชีวิตอยู่อย่างถาวร ถิ่นที่อยู่อาศัยจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลในสังคมนั้น ๆ รวมถึงพฤติกรรมทางภาษาอีกด้วย งานวิจัยนี้จึงเลือกใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ในการศึกษา จากนั้นผู้วิจัยจึงจะนำข้อความจากกลุ่มตัวอย่างมาจัดหมวดหมู่ วิเคราะห์ และตีความในประเด็นต่าง ๆ ว่าส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับประเด็นใดบ้าง ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงหวังเป็นประโยชน์อย่างยิ่งว่าจะช่วยสนับสนุนการจัดการแก้ปัญหาการสื่อสารโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) และมีประโยชน์ต่อการเลือกใช้ถ้อยคำเพื่อส่งเสริมทัศนคติและความรู้สึกดีทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารอีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเชิงสุนทรียภาพในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และใช้วิธีพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง (Cross – sectional descriptive design) ระหว่างเดือนมีนาคม 2563 – มิถุนายน 2563 มีวิธีการดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยเลือกศึกษาจากนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จำนวนกลุ่มตัวอย่างจะทำการคัดเลือกด้วยวิธีการบอกต่อ (Snowball technique) โดยขอให้กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการสัมภาษณ์แล้วแนะนำเพื่อนที่ตนเองรู้จักเพื่อทำการสัมภาษณ์เป็นรายต่อไปและผู้วิจัยจะสัมภาษณ์จนกว่าไม่พบข้อสงสัยหรือไม่มีข้อมูลใหม่เกิดขึ้น

หรือที่เรียกว่าข้อมูลอิ่มตัว (Data saturation) จึงจะทำการหยุดการสัมภาษณ์ ทั้งหมด 78 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Selection of Samples) ตามเกณฑ์ของรัชนีฉาย เฉยรอด (2562 : 97-108) ดังนี้

1.1 กลุ่มตัวอย่างต้องมีภูมิลำเนา 14 จังหวัดภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี

1.2 กลุ่มตัวอย่างต้องใช้ภาษาไทยถิ่นใต้เป็นภาษาแม่และใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นภาษาประจำถิ่นของคนใต้ เป็นภาษาที่ต้องใช้ติดต่อสื่อสารกันในชีวิตประจำวัน และยังช่วยให้เข้าใจสภาพสังคมและวัฒนธรรมของคนใต้ได้เป็นอย่างดี

1.3 กลุ่มตัวอย่างต้องเต็มใจให้ความร่วมมือในการบอกภาษา

1.4 การกำหนดอายุของกลุ่มตัวอย่างใช้การศึกษาแบบเวลาเสมือนจริง (apparent-time) งานวิจัยนี้จึงพิจารณาเรื่องอายุเป็นสำคัญ ดังนั้นจึงเลือกผู้บอกภาษาที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี เนื่องจากเป็นกลุ่มที่น่าจะมีเวลาในการใช้สื่อออนไลน์มากที่สุด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลมีดังนี้

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจะใช้แนวทางการสัมภาษณ์ (Interview) ร่วมกับการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participatory Observations) โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือช่วยในการเก็บข้อมูล เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ และสื่อออนไลน์ทั้งไลน์ (Line) และ เฟซบุ๊ก (Facebook) ดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมีนาคม – มิถุนายน 2563 รวมระยะเวลา 4 เดือน ขณะที่สัมภาษณ์ผู้วิจัยจะแนะนำตัว พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยรวมถึงผลที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ ทั้งนี้จะแจ้งให้กลุ่มตัวอย่างทราบว่าข้อมูลจะถูกเก็บเป็นความลับเท่านั้น จากนั้นขณะสัมภาษณ์จะมีการบันทึกเสียงและบันทึกข้อความทุกครั้ง ทั้งนี้ผู้วิจัยจะขออนุญาตกลุ่มตัวอย่างก่อนทุกครั้งที่จะสัมภาษณ์ และเมื่อเก็บข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้วในแต่ละวันจะทำการเรียบเรียงข้อมูลทันที

2.2 การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลจะจัดหมวดหมู่และวิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็นที่กำหนด หลังจากนั้นจึงทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลในแต่ละประเด็นและหาข้อสรุป โดยใช้โปรแกรม Microsoft Word Version 2013 จากนั้นถ่ายโอนข้อมูล (Assigning) เข้าสู่โปรแกรม ATLAS.ti Version 7 ซึ่งเป็นโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ที่จะช่วยผู้วิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Computer-Assisted Qualitative Data Analysis) แล้วทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อแยกแยะ ทัศนคติ และเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์และแบบแผนในปรากฏการณ์จากงานวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้อง (ชนพฤษ์ ชามะรัตน์, 2561 : 216-237)

2.3 สังเคราะห์ผลการวิจัยและเขียนรายงานด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) และเพื่อให้ผลการวิจัยมีความชัดเจนมากขึ้นจะนำเสนอผลการวิจัยด้วยแผนภาพ (Diagrams) และรูปภาพ (Pictures) ประกอบการนำเสนอด้วย

3. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) จากหัวข้อที่ว่า “ในสถานการณ์ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) หากท่านจะบอกเพื่อนให้ยอมอยู่บ้าน ท่านจะบอกอย่างไรโดยไม่ต้องทะเลาะกัน” มีวิธีการวิเคราะห์ดังนี้

3.1 ข้อความทั้งหมดจะนำเสนอเป็นภาษาไทยถิ่นใต้และมีคำแปลเป็นภาษาไทยมาตรฐานควบคู่กันไป

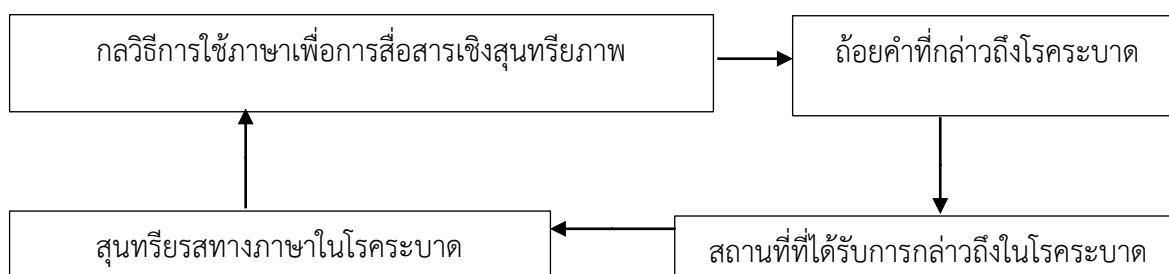
3.2 ใช้เกณฑ์จาก World Health Organization (2020 : Online) เพื่อนำข้อความมาจัดหมวดหมู่ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มที่ไม่มีการกล่าวถ้อยคำที่ตีตราทางสังคม เช่นคำว่า “ผู้ติดเชื้อ COVID-19” “คนที่ได้รับการรักษา COVID-19” หรือ “ผู้เสียชีวิตจากการติดเชื้อ COVID-19” และ 2) กลุ่มที่มีการกล่าวถ้อยคำที่มีการตีตราทางสังคม เช่นคำว่า “ผู้ป่วย COVID-19” หรือ “เหยื่อ COVID-19”

3.3 นำข้อความมาวิเคราะห์ประเด็นสำคัญและสุนทรียรสทางภาษาว่าส่วนใหญ่มักกล่าวถึงอารมณ์ใดมากที่สุด ตามที่กุสุมา รัชมณี (2549 : 202) กล่าวว่าการศึกษาสเป็นกรพยายามทำความเข้าใจถึงภาวะอารมณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารออกมา เมื่อเข้าถึงความหมายในอารมณ์นั้นแล้วก็จะช่วยให้เข้าถึงความหมายด้านเนื้อหาสาระของข้อความนั้น ๆ ได้

4. การตรวจสอบจริยธรรมทางการวิจัย งานวิจัยนี้ผ่านการตรวจสอบการวิจัยจากโปรแกรม turnitin บนเว็บไซต์ <https://www.turnitin.com/>

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การสื่อสารเชิงสุนทรียภาพ : การดำรงอยู่ของภาษาไทยถิ่นใต้ในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 สามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

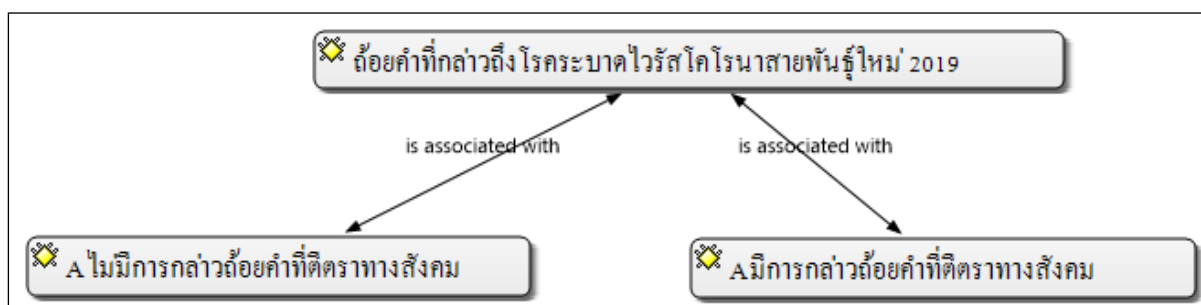
แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยกลวิธีการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเชิงสุนทรีภาพในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ 1. ถ้อยคำที่กล่าวถึงโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 2. สถานที่ที่ได้รับการกล่าวถึงในโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 และ 3. สุนทรีรสทางภาษาในโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ปรากฏผลดังนี้

1. ถ้อยคำที่กล่าวถึงโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019

ถ้อยคำที่กล่าวถึงโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1.1 กลุ่มที่ไม่มี การกล่าวถ้อยคำที่ตีตราทางสังคม และ 1.2 กลุ่มที่มีการกล่าวถ้อยคำที่มีการตีตราทางสังคม ดังปรากฏใน แผนภาพที่ 2 ดังนี้

แผนภาพที่ 2 ถ้อยคำที่กล่าวถึงโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019

1.1 กลุ่มที่ไม่มี การกล่าวถ้อยคำที่ตีตราทางสังคม

กลุ่มที่ไม่มี การกล่าวถ้อยคำที่ตีตราทางสังคม พบการใช้ทั้งหมด 76 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 97.43 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1

ภาษาไทยถิ่นใต้ : “เเอง ฉานว่าอยู่เริงก่อนตะหวางนี้ โรคโควิดระบาด เดี่ยวอีติดโควิดชะ หนั้น หาไหรทำที่มันบายใจ แลหนั่ง ฟังเพลง ไหรพั้นนิ ดีหว่าออกไปข้างนอก ร้อนก็ร้อน ออกไปข้างนอกก็ ติดโรคหว่า เห็นคูหมอดะ ช่วยชาติช่วยสังคมมั่งนะ ไวโรคนี้หายสู้อไปเที่ยวที่ไหนกะไปตะ ฉานไม่ห้าม ที่ ฉานมาแหลงเพราะฉานเป็นหว่ง อยากเห็นหน้าสู้อยู่เหลย”

ภาษาไทยมาตรฐาน : “เพื่อนเราว่าช่วงนี้เก็บตัวอยู่บ้านไปก่อนเถอะอย่าเพิ่งออกไปไหน เลยมั่นอันตราย เดี่ยวจะติดโควิดเอา หาวะไรที่สบายใจทำ ดูหนัง ฟังเพลง ดีกว่าออกไปข้างนอก อากาศก็ ร้อน ช่วย ๆ กันนะเพื่อตัวเราและคนที่เรารักและจะได้ไม่เป็นภาระแก่หมอและพยาบาลนะเพื่อน”

ตัวอย่างที่ 2

ภาษาไทยถิ่นใต้: “เฮ โหม่สุ อย่าเที่ยวออกไปไหนก่อน หวางนี้ยังแต่เชื่อโรคทั้งเพ โควิดมันระบาดโย โยบ้านนอนเล่น หอะไรโซ่ทำดีหว่าหล่าว รอโควิดมันหายออกไปหมัดก่อนแล้วค่อยออกไปอ้อร้อ”

ภาษาไทยมาตรฐาน: “เพื่อนอย่าออกไปไหนก่อน ตอนนี้มีแต่เชื่อโรค โควิดมันระบาดอยู่ อยู่บ้านนอนเล่นหอะไรทำดีกว่า รอให้โควิดมันหายออกไปให้หมัดก่อนแล้วค่อยออกไปเที่ยว”

จากตัวอย่างที่ 1 พบคำที่ไม่มีการกล่าวถ้อยคำที่ตีตราทางสังคม คือคำว่า “ติดโควิด” และ “ติดโรคหล่าว” หมายถึง เดี่ยวจะติดโควิด และตัวอย่างที่ 2 พบว่าคำว่า “ยังแต่เชื่อโรคทั้งเพ” หมายถึง ตอนนี้มีแต่เชื่อโรค

1.2 กลุ่มที่มีการกล่าวถ้อยคำที่มีการตีตราทางสังคม

กลุ่มที่มีการกล่าวถ้อยคำที่มีการตีตราทางสังคม พบการใช้ทั้งหมด 2 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 2.56 ดังนี้

ตัวอย่างที่ 3

ภาษาไทยถิ่นใต้: “เฮ อีสาว หวางนี้อยู่แต่เร็นก่อนตะ อย่าเที่ยวออกไปไหนนักแรง เห็นดูหมอ พยาบาลที่ทำงานข้างตะ ช่วยกักกันโรคก่อน จะได้ไม่ต้องไปแพร่เชื้อ ให้พันโรคนี้ไปก่อนตะ แล้วอไปติดตั้งไหนก็ไป ไม่ใช่ไปหวางนี้ สาวเฮ้อ”

ภาษาไทยมาตรฐาน: “ระหว่างนี้ น้องสาวอยู่แต่ในบ้านไปก่อนนะ อย่าเพิ่งออกไปข้างนอก สงสารหมอ พยาบาลที่ทำงานกันอย่างหนัก อยู่บ้านกักตัวป้องกันโรคไว้ก่อน จะได้ไม่ต้องแพร่เชื้อ ให้พันวิกฤติโรคระบาดไปก่อน แล้วจะไปเที่ยวเล่นไหนก็ได้ ไม่ใช่อะไรหรอก เดี่ยวจะติดโรคแล้วยุ่งยากไปอีกนะน้องสาว”

ตัวอย่างที่ 4

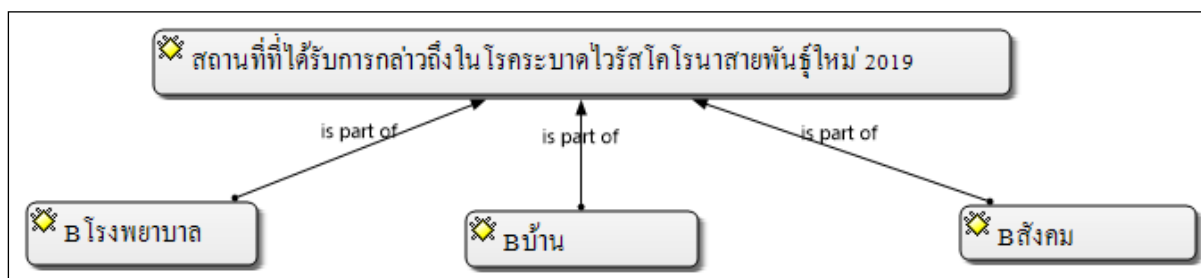
ภาษาไทยถิ่นใต้: “เห่ๆ โหยบ้านตะตัว อย่าเที่ยวออกไปไหน หวางนี้โควิดมันลุ่ม หลายเถ แล้วนุ่น ตายทันนั้น โหยบ้านนี้แหละ ได้โหยกันนานๆหิด ไม่ตายซะก่อน”

ภาษาไทยมาตรฐาน: “(เรียก) อยู่บ้านเถอะเพื่อน อย่าออกไปไหนเลย ตอนนีเชื่อโควิดมัน เยอะ หลายที่แล้ว อาจทำให้ตายได้ อยู่บ้านนี้แหละ จะได้อยู่กันนานๆ ไม่ตายซะก่อน”

จากตัวอย่างที่ 3 พบคำที่มีการกล่าวถ้อยคำที่มีการตีตราทางสังคม คือคำว่า “แพร่เชื้อ” หมายถึง “แพร่กระจายเชื้อ” และตัวอย่างที่ 4 พบคำว่า “ตายทันนั้น” หมายถึง “อาจทำให้ตายได้”

2. สถานที่ที่ได้รับการกล่าวถึงในโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019

สถานที่ที่ได้รับการกล่าวถึงในโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 2.1 โรงพยาบาล 2.2 บ้าน 2.3 สังคม ปรากฏผลดังแผนภาพที่ 3 ดังนี้

แผนภาพที่ 3 สถานที่ที่ได้รับการกล่าวถึงในโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019

2.1 โรงพยาบาล

โรงพยาบาล เป็นสถานที่ที่ได้รับการกล่าวถึงในโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 พบการใช้ทั้งหมด 6 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 7.69 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 5

ภาษาไทยถิ่นใต้ : “หวางนี้ช่วยกันอยู่เริ่นตะ โรคโควิดไหรันมันติดง่ายหนี อยู่บ้านนี้แหละปลอดภัยสุด ถือว่าช่วยหมอ สงสารหมอวัน ๆ ไข้ได้พักเหนื่อยอีโหยะ ป้องกันตัวเองทางอ้อมไปกัน ได้หวางๆออกกันทั้งหมด”

ภาษาไทยมาตรฐาน : “ช่วงนี้ช่วยอยู่บ้านกันก่อน โรค COVID-19 ติดกันง่ายอยู่บ้านปลอดภัยที่สุด ถือว่าช่วยคุณหมอ สงสารคุณหมอแต่ละวันไม่ได้พักผ่อนเหนื่อยมาก ถือว่าเป็นการป้องกันตัวเองทางอ้อม ได้สบายใจกันทั้งหมด”

ตัวอย่างที่ 6

ภาษาไทยถิ่นใต้ : “ให้เพื่อนเหอ หวานนี้นั้นอย่าเที่ยวออกไปไหนมากแรงตะ เพลาะๆ มั่งก่อน ที่ว่าอ๊ไ้ไปทานอกนั้น เต็นแลขาวตะ แต่ละวันคนติดโรคกันลุนหนัด ออกไปไม่รู้ใครติดไม่ติดมั่ง ออกไปทีๆ ไปได้ ไปซื้อของกินของไรถึงแขบหลบ อย่าเที่ยวพากกับแม่ค้าอยู่ ให้โรคมันหายค้อยไปหล่าว ผมเป็นหวงนี้ไม่ใช่ไ้ อย่างน้อยๆ กะถือว่าช่วยหมอ ช่วยพยาบาลเขาลดภาระสั๊กหิดนิ อยู่เริ่นปลอดภัยที่สุดแล้ว เชื่อผมตะ”

ภาษาไทยมาตรฐาน : “เพื่อนครับ ช่วงนี้อะอย่าเพิ่งออกไปมากเกินนะ ลดๆ ลงหน่อย เรื่องออกไปด้านนอก เธอดูข่าวสิ แต่ละวัน ออกไปไม่รู้ใครติดโรคหรือไม่ติดโรคบ้าง ออกไปนานๆ ครั้งไปได้ไปซื้อของกินต่างๆ แล้วรีบกลับ อย่าคุยกับแม่ค้าเพลิน ไวโรคมันหายค้อยออกไปอีก ผมเป็นหวงครับไม่ใช่อะไรหรอก อย่างน้อยก็ถือว่าช่วยหมอ พยาบาลเขาลดภาระสั๊กหน่อย อยู่บ้านปลอดภัยที่สุดแล้ว เชื่อผมเถอะ”

จากตัวอย่างที่ 5 คำที่บ่งบอกว่าเป็นโรงพยาบาล คือคำว่า “ถือว่าช่วยหมอ สงสารหมอวัน ๆ ไข้ได้พักเหนื่อยอีโหยะ” หมายถึง “ถือว่าช่วยคุณหมอ สงสารคุณหมอแต่ละวันไม่ได้พักผ่อนเหนื่อยมาก”

และตัวอย่างที่ 6 พบคำว่า “กะถือว่าช่วยหมอ ช่วยพยาบาลเขาลดภาระสักหิดนิ” หมายถึง อย่างน้อยก็ถือว่าช่วยหมอ พยาบาลเขาลดภาระสักหน่อย

2.2 บ้าน

บ้าน เป็นสถานที่ที่ได้รับการกล่าวถึงในโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 พบการใช้ทั้งหมด 59 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 75.64 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 7

ภาษาไทยถิ่นใต้ : “อยู่เร็นก่อนตะหวางนี้ไปข้างนอกกะหาหม้ายคน หวังเหวิดกันนิเรา วังตัวหิด โรคกำลังระบาด ถึงเดี๋ยเป็นไหรไปถึงทำพรีอี่นี้ หาไหรทำพลาจๆ แลโทรทศน์ ทำขนม ทำไหรกะว่าไปนิ พ่อแม่ได้ไม่ช่วยใจแรง”

ภาษาไทยมาตรฐาน : “อยู่บ้านก่อนเถอะช่วงนี้ไปเที่ยวนอกบ้านก็ไม่มีคนหรอก เราเป็นห่วงนะ ระวังตัวหน่อย โรคกำลังระบาด เดี๋ยเป็นอะไรไปแล้วจะทำอย่างไรละ ห่าอะไรทำไปก่อนนะ ดูทีวี ทำขนม ทำอะไรก็ทำ พ่อแม่จะได้ไม่ต้องเป็นห่วง และยังได้ช่วยหมอ ช่วยพยาบาลด้วยนะ จะได้ไม่ต้องเป็นภาระให้คนอื่นด้วย”

ตัวอย่างที่ 8

ภาษาไทยถิ่นใต้ : “เห้! โหมสุ หวานนี้้อยู่แต่ในเร็นนะ อย่าเที่ยวออกไปไหน โรคมันระบาด คนติดจังหุเหม็ด ดูแลตัวเองกันมั้ง ล้างมือ ใส่หน้ากากคอย ช้องใจนะ”

ภาษาไทยมาตรฐาน : “เฮ้! พวกเธอ ช่วงนี้อยู่ในบ้านกันนะ อย่าออกไปเที่ยวไหน โรค COVID-19 ระบาด คนติดกันเยอะมาก ดูแลตัวเองกันด้วย ล้างมือ ใส่หน้ากากกันด้วย เป็นห่วงนะ”

จากตัวอย่างที่ 7 และ 8 คำที่บ่งบอกว่าเป็นบ้าน คือคำว่า “เร็น” หมายถึง บ้าน และคำว่า “พ่อแม่” ที่มีความหมายสื่อถึงบ้าน

2.3 สังคม

สังคม เป็นสถานที่ที่ได้รับการกล่าวถึงในโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 พบการใช้ทั้งหมด 13 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 16.66 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 9

ภาษาไทยถิ่นใต้ : “เห้ โปสุ หวานนี้โควิดระบาดอิตาย โยเร็น หยุดเชื้อ เพื่อชาติกันก่อนตะเว้อ อย่าเที่ยวออกไปไหน เราไม่รู้ว่าใครไปไหนมามั้ง อันตรายอิตาย อย่าลืมนใส่แมส ล้างมือบ่อยๆหิด ให้โควิดมันให้ไปก่อน ค่อยไปเที่ยวกันหล่าว”

ภาษาไทยมาตรฐาน : “เพื่อนๆ ช่วงนี้ไวรัสโควิดกำลังระบาดหนักมาก อยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติกันก่อนนะ อย่าเพิ่งออกไปไหนเลย เราไม่รู้ว่ามีใครไปไหนมาบ้าง อันตรายมากๆ อย่าลืมนใส่แมส ล้างมือบ่อยๆนะ โควิดหายเมื่อไร ไว้เราไปเที่ยวกัน”

ตัวอย่างที่ 10

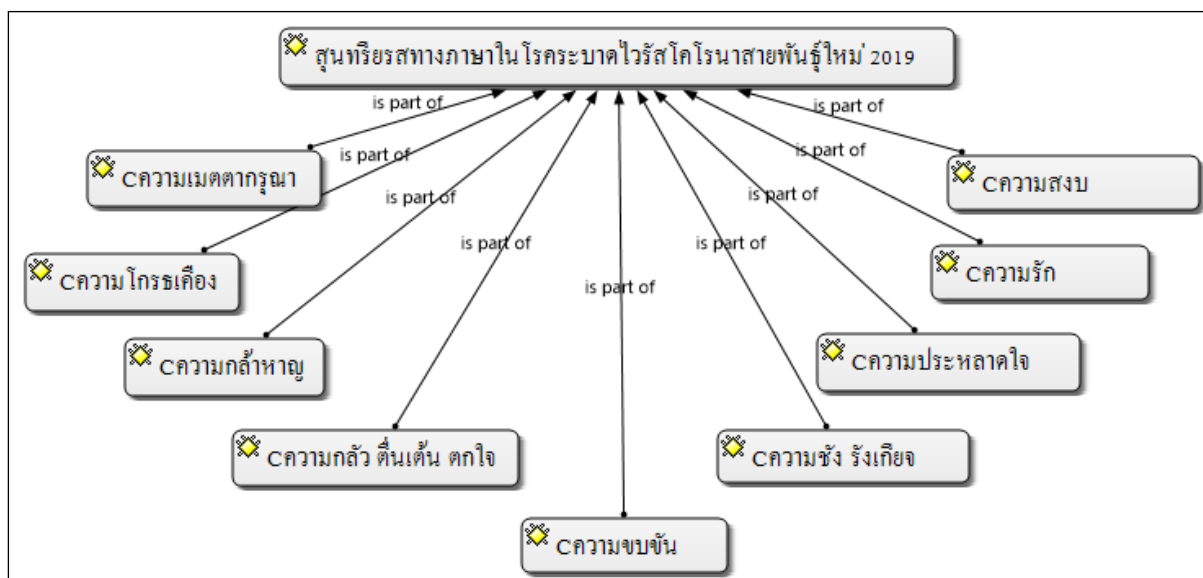
ภาษาไทยถิ่นใต้ : “สู หวานคำๆอื่น อย่าเทียวออกจากบ้านกันนอ เสทุมเค้าเคอร์พิวนา สู
อย่าเทียวเลิ่นนายนายจับให้อัน แหลงให้โรควังมั่ง”

ภาษาไทยมาตรฐาน : “พวกเขา ตอนคำๆจะอย่าออกจากบ้านกันนะ สี่ทุมเค้าเริ่มเคอร์พิว
นะ พวกเขาอย่าฝ่าฝืนคำสั่งเดี๋ยวดำรวจจับนะ เชื้อฟังกันด้วยนะ”

จากตัวอย่างที่ 9 คำที่บ่งบอกว่าเป็นสังคม คือคำว่า “หยุดเชื้อ เพื่อชาติกันก่อนนะ” หมายถึง
หยุดเชื้อ เพื่อชาติกันก่อนนะ และตัวอย่างที่ 10 คือคำว่า “เสทุมเค้าเคอร์พิวนา สูอย่าเทียวเลิ่นนายนายจับให้อัน” หมายถึง สี่ทุมเค้าเริ่มเคอร์พิวนะ พวกเขาอย่าฝ่าฝืนคำสั่งเดี๋ยวดำรวจจับนะ ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาลที่
ต้องมีการควบคุมคนออกจากบ้านหลัง 4 พุ่ม หากฝ่าฝืนจำเป็นต้องโดนจับหรือจ่ายค่าปรับ

3. สุนทรียรสนทางภาษาในโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019

สุนทรียรสนทางภาษาในโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ปรากฏผลการใช้ทั้งหมด 4 สุนทรีย
รสน จาก 9 รส ได้แก่ 3.1 ความเมตตากรุณา 3.2 ความกลัว ตื่นเต้น ตกใจ 3.3 ความขบขัน และ 3.4 ความรัก
ปรากฏผลดังแผนภาพที่ 4 ดังนี้

แผนภาพที่ 4 สุนทรียรสนทางภาษาในโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019

3.1 ความเมตตากรุณา

ความเมตตากรุณา เป็นสุนทรียรสนทางภาษาในโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019
พบการใช้ทั้งหมด 7 รส คิดเป็นร้อยละ 8.97 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 11

ภาษาไทยถิ่นใต้ : โหม่สู้อยู่บ้านตะค๋อยออกไปหล่าว เต็นฉวยหมอหิดแลห่า ออกไปห้ายติตโรกปล่าว ๆ พอโรกเหม็ดสู้อีแล่นไปไหนตามใจสู้อีระะ นอนห้ายบายก่อนนิ”

ภาษาไทยมาตรฐาน : “พวกเองอยู่บ้านก่อนตะค๋อยออกไปข้างนอกก่อน เธอช่วยคุณหมอกันหน่อยนะ ถ้าออกไปก็ไปติดโรคกลับมาเปล่า ๆ รอให้โรคนี้หายไปก่อนเองจะไปไหนก็ตามในเลย ตอนนี้นอนอยู่บ้านให้สบายก่อนนะ”

ตัวอย่างที่ 12

ภาษาไทยถิ่นใต้ : “นิโปสู่วางนี้ถ้าอยู่บ้านไปก่อนตะ อย่าเที่ยวไหนหนักแรง ค่อยเที่ยวต่อโควิดมันหายได้ โยบ้านถ้าดูแลตัวเองให้มาก ๆ หิด ใส่ใจคนรอบข้างกัน ช่วยแนะนำตักเตือนกันมั่ง ขอให้ทุกคนปลอดภัย สู้อไปด้วยกัน”

ภาษาไทยมาตรฐาน : “นี่พวกช่วงที่อยู่บ้านไปก่อนนะ อยากไปเที่ยวที่ไหนก็งดไว้ก่อน ค่อยไปตอนโควิดมันหาย อยู่บ้านก็ดูแลตัวเองให้ดี ใส่ใจคนใกล้ตัวเราด้วย ช่วย ๆ กันแนะนำ ช่วยกันตักเตือนด้วย ขอให้ทุกคนปลอดภัยนะคะ”

จากตัวอย่างที่ 11 พบสุนทรียรสทางภาษาของความเมตตากรุณา คือคำว่า “เต็นฉวยหมอหิดแลห่า” หมายถึง เธอช่วยคุณหมอกันหน่อยนะ และตัวอย่างที่ 12 พบคำว่า “ช่วยแนะนำตักเตือนกันมั่ง” หมายถึง ช่วยๆ กันแนะนำ ช่วยกันตักเตือนด้วย

3.2 ความกลัว ตื่นเต้น ตกใจ

ความกลัว ตื่นเต้น ตกใจ เป็นสุนทรียรสทางภาษาในโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 พบการใช้ทั้งหมด 32 รส คิดเป็นร้อยละ 41.02 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 13

ภาษาไทยถิ่นใต้ : “เฮ หวางนีอย่าเที่ยวออกไปนอกเรินตะ ไร้ม่ายว่าไวรัสระบาดอยู่นิ แต่ถ้าว้อออกไปลาด ไปซื้อแกง ให้ใส่แมสมั้งนะเราเป็นหว่ง ออกไปแล้วอย่าเที่ยวไปจับไรเข้าปากนะอันตราย ทางที่ดีอยู่เรินตะ ถึงมันม่ายไรทำแต่กะปลอดภัย”

ภาษาไทยมาตรฐาน : “ตอนนี้อย่าออกไปนะ รู้ไหมว่าไวรัสระบาดอยู่ แต่ถ้าจะออกไปตลาด ไปซื้อแกง ให้ใส่แมสด้วยเราเป็นหว่ง ออกไปแล้วอย่าไปจับอะไรเข้าปากมันอันตราย ทางที่ดีอยู่บ้านดีกว่า ถึงจะไม่มีอะไรทำแต่ก็ปลอดภัย”

ตัวอย่างที่ 14

ภาษาไทยถิ่นใต้ : “โหมเองก็ไร่กันอยู่ว่าพักนี้โควิด-19 มันระบาด อยู่เรินกันก่อน หาหม่ายไรทำก็กินกับนอนให้บายใจตะพักนี้นั้นโหมเองหัดคิดแลมั่ง ถ้าว้อออกไปท่านอกแล้วติดขึ้นมา คนในบ้านจะรู้สึกพันหรือ ถ้ามันจำเป็นต้องออกไปท่านอกจริง ๆ ก็ให้ใส่หน้ากากอนามัยกับล้างมือให้มาก ๆ ก็พอ ดูแลตัวเองไว้ก่อนจะดีหว่า อย่าประมาทถ้าไม่ยากอิตอย”

ภาษาไทยมาตรฐาน : “พวกคุณก็รู้กันอยู่แล้วช่วงนี้โควิด-19กำลังระบาด อยู่บ้านกันก่อน ไม่มีอะไรให้ทำก็กินกับนอนให้สบายใจเลยช่วงนี้ พวกคุณลองคิดดูบ้าง ถ้าหากออกไปข้างนอกแล้วติดเชื้อมา คนในครอบครัวจะรู้สึกยังไง ถ้ามันจำเป็นที่ต้องออกไปข้างนอกจริงๆก็ควรใส่หน้ากากอนามัยกับล้างมือให้บ่อยๆ ดูแลตัวเองไว้ก่อนดีกว่า ไม่ควรประมาทถ้าไม่อยากจะเสียชีวิต”

จากตัวอย่างที่ 13 พบสุนทรียรสทางภาษาของความกลัว ตื่นเต้น ตกใจ คือคำว่า “อย่าเที่ยวไปจับไรเข้าปากนะอันตราย” หมายถึง อย่าไปจับอะไรเข้าปากมันอันตราย และตัวอย่างที่ 14 คือคำว่า “อย่าประมาทถ้าไม่ยากอดอย” หมายถึง ไม่ควรประมาทถ้าไม่ยากเสียชีวิต

3.3 ความขบขัน

ความขบขัน เป็นสุนทรียรสทางภาษาในโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 พบการใช้ทั้งหมด 7 รส คิดเป็นร้อยละ 8.97 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 15

ภาษาไทยถิ่นใต้ : “เพื่อนๆเหออ หวานนี่นั่น อยากให้เข้าใจถึง**สถานการณ์ เกี่ยวกับโลกะบาท เอ้ย โรคระบาด!!โควิด19 เอ้ย โควิด19ว่าไวรัสนี้มันร้ายแรง** อยากอให้เพื่อนๆ ระมัดระวังตัว หย่าออกจากบ้าน เพราะเราต้องโหยะบ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ ไปไหนอย่าลืมใส่แมส พกแจ้ว เอ้ย เจลล้างมือกันนา ว่างๆมาเดินเจนุ่นโบว์ ล้าล้าล้าล้า ลง TIKTOK กันดีหวานะ”

ภาษาไทยมาตรฐาน : “เพื่อนๆอยากให้เข้าใจเกี่ยวกับ**สถานการณ์โควิด19 ไวรัสนิดนี้มันร้ายแรง** อยากให้เพื่อนๆ ระมัดระวังตัว อยู่บ้านหยุดเชื้อ ไปไหนอย่าลืมใส่แมส และพกเจลล้างมือด้วยนะ ว่างๆก็มาเดินกันดีกว่านะ”

ตัวอย่างที่ 16

ภาษาไทยถิ่นใต้ : “เห่ ๆ ไม่แลม้งหวานี่ ยังโรคระบาดโควิดลุยมืด อย่าเที่ยวออกไปไหน อยู่เร็นให้บายตะ นอนกิน นั่งกิน ม่ายก็แลหนั่ง ฟังเพลง สักหิด สักไหร่ ดีหว่า ออกไปทำนอก **อยู่เร็นบายทั้งตัว บายทั้งใจ ไม่พักทำไหร่วันๆ นอนลั้งเดียว**”

ภาษาไทยมาตรฐาน : “นี่ ๆ ไม่รู้เลยหรือช่วงนี้ มีโรคระบาดโควิดเยอะมาก อย่าออกไปไหนเลย อยู่บ้านให้สบายดีกว่า นอนกิน นั่งกิน ไม่ก็ดูหนัง ฟังเพลง สักนิดสักหน่อย ดีกว่าออกไปข้างนอกนะ อยู่บ้านสบายทั้งตัว สบายทั้งใจ วันนึงไม่ต้องทำอะไรเลย นอนอย่างเดียว”

จากตัวอย่างที่ 15 พบสุนทรียรสทางภาษาของความขบขัน คือคำว่า “สถานการณ์ เกี่ยวกับโลกะบาท เอ้ย โรคระบาด!!โควิด19 เอ้ย โควิด19ว่าไวรัสนี้มันร้ายแรง” หมายถึง เพื่อนๆอยากให้เข้าใจเกี่ยวกับ**สถานการณ์โควิด19 ไวรัสนิดนี้มันร้ายแรง** และตัวอย่างที่ 16 คือคำว่า “อยู่เร็นบายทั้งตัว บายทั้งใจ ไม่พักทำไหร่วันๆ นอนลั้งเดียว” หมายถึง อยู่บ้านสบายทั้งตัว สบายทั้งใจ วันนึงไม่ต้องทำอะไรเลย นอนอย่างเดียว

3.4 ความรัก

ความรัก เป็นสุนทรียรสทางภาษาในโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 พบการใช้ทั้งหมด 32 รส คิดเป็นร้อยละ 41.02 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 17

ภาษาไทยถิ่นใต้ : “โปสู หวางนือย่าเพียวออกนอกบ้านหนักแรงถิ อยู่ให้ติดบ้านมั่งหวางนือ ไอโควิดมันระบาดอิตาย ถึงแล้วเป็นขึ้นมานั้นอย่าว่านะ เค้าเตือนแล้วหลงแล้ว ไอที่เค้าบอกให้ทำนั้นทำๆ ไปตะ เพื่อสุขภาพสุทั้งเพแหละ ที่บอกนี้ไม่ได้เป็นหมอนะ แต่เป็นห้วง”

ภาษาไทยมาตรฐาน : “เพื่อนๆ ช่วงนี้โรคโควิดกำลังระบาด ดูแลตัวเองด้วยนะ อยู่บ้านดี ช่วงนี้โรคโควิดระบาดหนักมาก ถ้าเป็นขึ้นมาแล้วอย่าว่าเรานะ เราเตือนแล้วบอกแล้ว แล้วที่เค้าบอกให้ทำๆ ทำไปเถอะ เพื่อสุขภาพของเราทั้งนั้น ที่เราบอกเราไม่ได้เป็นหมอนะ แต่เราเป็นห้วง”

ตัวอย่างที่ 18

ภาษาไทยถิ่นใต้ : “ฮายเพื่อนเฮ้อสูอยู่เรียนก่อนตะนะ อย่าออกมาก่อน ให้โรคมันหายถึงค่อยออกมา ช่วยๆ กัน ถ้าสูติดเออเป็นไหรไป พ่อแม่สูอิทำพริอ เพื่อตัวเองและคนที่สูรัก เสร็จแล้วค่อยออกไปเที่ยวกันเดี๋ยวนะไปรับเองนิตอนนืออยู่เรียนไปก่อนนะ”

ภาษาไทยมาตรฐาน : “เพื่อนเราว่าช่วงนี้เก็บตัวอยู่บ้านไปก่อนเถอะนะอย่าเพิ่งออกไปไหนเลยมันอันตรายช่วยๆ กันนะเพื่อตัวเราและคนที่เรารักและจะได้ไม่เป็นภาระแก่หมอและพยาบาลนะเพื่อน”

จากตัวอย่างที่ 17 พบสุนทรียรสทางภาษาของความรัก คือคำว่า “ที่บอกนี้ไม่ได้เป็นหมอนะ แต่เป็นห้วง” หมายถึง ที่เราบอกเราไม่ได้เป็นหมอนะ แต่เราเป็นห้วง และตัวอย่างที่ 18 พบคำว่า “เพื่อตัวเองและคนที่สูรัก” หมายถึง เพื่อตัวของเราและคนที่เรารัก

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องกลวิธีการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเชิงสุนทรียภาพในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 สรุปได้ดังแผนภาพที่ 5

Name	Grounded	Density	Author	Created	Modified
✖ A ไม่มีการกล่าวถึงคำที่ติดรทางสังคม	77	1	Super	16/06/20...	01/07/20...
✖ A มีการกล่าวถึงคำที่ติดรทางสังคม	2	1	Super	16/06/20...	18/06/20...
✖ B โรคพยาบาล	6	1	Super	16/06/20...	18/06/20...
✖ B บ้าน	73	1	Super	16/06/20...	01/07/20...
✖ B สังคม	13	1	Super	16/06/20...	18/06/20...
✖ ความเมตตากรุณา	8	1	Super	16/06/20...	18/06/20...
✖ ความโกรธเคือง	0	1	Super	16/06/20...	18/06/20...
✖ ความกล้าหาญ	0	1	Super	16/06/20...	18/06/20...
✖ ความกลัว ตื่นเต้น ตกใจ	32	1	Super	16/06/20...	18/06/20...
✖ ความขบขัน	9	1	Super	16/06/20...	18/06/20...
✖ ความซึ้ง รังเกียจ	0	1	Super	16/06/20...	18/06/20...
✖ ความประหลาดใจ	0	1	Super	16/06/20...	18/06/20...
✖ ความรัก	54	1	Super	16/06/20...	01/07/20...
✖ ความสงบ	0	1	Super	16/06/20...	18/06/20...
✖ ถ้อยคำที่กล่าวถึงโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019	0	2	Super	18/06/20...	18/06/20...
✖ สถานที่ที่ได้รับการอ้างอิงถึงในโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019	0	0	Super	18/06/20...	18/06/20...
✖ สถานที่ที่ได้รับการกล่าวถึงในโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019	0	3	Super	18/06/20...	18/06/20...
✖ สุนทรียรสทางภาษาในโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019	0	9	Super	18/06/20...	18/06/20...

แผนภาพที่ 5 กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเชิงสุนทรียภาพในสถานการณ์

โรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019

ประเด็นแรก ถ้อยคำที่กล่าวถึงโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 พบว่ากลุ่มที่พบมากที่สุด คือ กลุ่มที่ไม่มีการกล่าวถ้อยคำที่ตีตราทางสังคมคิดเป็นร้อยละ 97.43 และกลุ่มที่พบน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่มีการกล่าวถ้อยคำที่มีการตีตราทางสังคมคิดเป็นร้อยละ 2.56 คำที่พบในกลุ่มนี้ คือ คำว่า “แพร่เชื้อ” และ “ตาย” ทั้งสองคำ World Health Organization (2020 : Online) ได้ระบุว่าเป็นสิ่งที่ไม่ควรใช้ในการสนทนา เนื่องจากอาจส่งผลให้กลายเป็นความหมายที่ไม่ดีต่อสังคมและสร้างทัศนคติแบบเหมารวม ทั้งนี้อาจทำให้การคิดไปเองในแง่ลบคงอยู่ตลอดไป จนนำไปสู่การตอกย้ำความสัมพันธ์ระหว่างโรคกับปัจจัยอื่น ๆ ที่ไม่มีอยู่จริง ก่อให้เกิดความหวาดกลัวในวงกว้าง หรือทำให้สังคมไร้ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจของผู้ติดเชื้อ ดังนั้นคำที่ควรใช้ควรเป็น “ได้รับเชื้อ” “ติดเชื้อ” หรือ “ผู้เสียชีวิตจากการติดเชื้อ COVID-19”

ประเด็นที่สอง สถานที่ที่ได้รับการกล่าวถึงในโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 พบ 3 สถานที่ คือ สถานที่ที่ได้รับการกล่าวถึงมากที่สุด คือ บ้านคิดเป็นร้อยละ 75.64 รองลงมา คือ สังคมคิดเป็นร้อยละ 16.66 และพบน้อยที่สุด คือ โรงพยาบาลคิดเป็นร้อยละ 7.69 การกล่าวถึงบ้านมากที่สุดสอดคล้องกับที่รัฐบาลได้มีมาตรการขอความร่วมมือให้ประชาชนปรับพฤติกรรมและให้ความสำคัญกับการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) งดกิจกรรมทางสังคมและเน้นให้อยู่บ้านให้มากที่สุดตามนโยบาย “อยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ” (กองสุศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข, 2563 : ออนไลน์) ดังนั้นเมื่อทุกคนปฏิบัติตามมาตรการของรัฐบาลจึงนับว่าเป็นการช่วยเหลือสังคมในอีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ยังแบ่งเบาภาระการดูแลรักษาผู้ป่วยของบุคลากรทางการแพทย์อีกด้วย

ประเด็นสุดท้าย สุนทรียรสทางภาษาในโรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 พบ 4 สุนทรียรส คือ รสที่ได้รับการกล่าวถึงมากที่สุด คือ ความรัก และความกลัว ตื่นเต้น ตกใจคิดเป็นร้อยละ 41.02 และน้อยที่สุด คือ ความเมตตากรุณาและความขบขันคิดเป็นร้อยละ 8.97 กล่าวได้ว่าความรักหรือศฤงคารรสเป็นปฏิกิริยาทางอารมณ์ที่ตอบสนองการรับรู้ถึงภาวะรัก ในข้อความปรากฏการกล่าวถึงความรักทั้งต่อพ่อแม่ ญาติ พี่น้อง และคนในครอบครัวที่ต้องการสื่อให้เห็นถึงความห่วงใยของภาวะโรคระบาดกับการดูแลรักษาตนเองให้ปลอดภัยหรือห่างจากภาวะโรคระบาด ส่วนความกลัว ตื่นเต้น ตกใจหรือภยานกรสเป็นปฏิกิริยาทางอารมณ์ที่ตอบสนองการรับรู้ความน่ากลัวของโรคระบาดที่กลัวว่าจะได้รับเชื้อมาจากข้างนอกบ้าน นอกจากนี้ความเมตตากรุณาหรือกรณารสเป็นปฏิกิริยาทางอารมณ์ที่ตอบสนองการรับรู้ภาวะทุกข์โศก ความทุกข์โศกดังกล่าวเนื่องมาจากเป็นโรคระบาดใหม่ของมวลมนุษยชาติและยังไม่มีวัคซีนรักษาทำให้บุคลากรทางการแพทย์ต้องทำงานหนักมากอีกทั้งในหลายประเทศก็พบจำนวนผู้เสียชีวิตจากโรคระบาดดังกล่าวเป็นจำนวนมาก จึงเห็นได้ว่าการอยู่บ้านและไม่ออกไปเสี่ยงต่อการรับเชื้อโรคจากข้างนอกก็จะช่วยลดความทุกข์โศกจากการอัตราการเจ็บป่วยขึ้นมาได้ และความขบขันหรือหาสรสเป็นปฏิกิริยาทางอารมณ์ที่ตอบสนองการรับรู้ภาวะขบขัน กรณีการเกิดโรคระบาดดังกล่าวทำให้คนส่วนใหญ่เกิดภาวะเกรงกลัวและตึงเครียดดังนั้นการใช้

ถ้อยคำที่สร้างความสนุกสนานก็จะช่วยให้ผู้รับสารคลายจากความวิตกกังวลนั้นได้ ดังนั้นสุนทรียรสทางภาษาจึงสอดคล้องตามที่กุสุมา รักษมณี (2549 : 202) กล่าวว่าการศึกษาการสื่อสารเป็นการพยายามทำความเข้าใจถึงภาวะอารมณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารออกมา เมื่อเข้าใจความหมายในอารมณ์นั้นแล้วก็จะช่วยให้เข้าใจความหมายด้านเนื้อหาสาระของข้อความนั้น ๆ ได้

ข้อเสนอแนะ

1. เชิงวิชาการ
 - 1.1 เป็นฐานข้อมูลคลังคำศัพท์ที่ใช้สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรคระบาดในแวดวงวิชาการต่าง ๆ
 - 1.2 ช่วยสนับสนุนการจัดการแก้ปัญหาการสื่อสารโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) และมีประโยชน์ต่อการเลือกใช้ถ้อยคำเพื่อส่งเสริมทัศนคติและความรู้สึกดีทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร
2. เชิงวิชาชีพ หากเกิดโรคระบาดในอนาคตสามารถใช้ข้อมูลเป็นแนวทางให้กับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ดูแลงานด้านระบาดวิทยาที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของภาษาถิ่นและวัฒนธรรมท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- กรมการจัดหางาน. (2563). กระทรวงแรงงาน เดินหน้ารับข้อสั่งการ นายกฯ มาตรการแรงงานผิ้น้อย. *ออนไลน์*. สืบค้นข้อมูล 25 มีนาคม 2563. แหล่งที่มา [khttps://www.doe.go.th/prd/main/news/param/site/1/cat/7/sub/0/pull/detail/view/detail/object_id/32916](https://www.doe.go.th/prd/main/news/param/site/1/cat/7/sub/0/pull/detail/view/detail/object_id/32916)
- กองสุศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข. (2563). อยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ.....ได้ อะไรมากกว่าที่คิด. *ออนไลน์*. สืบค้นข้อมูล 30 มีนาคม 2563. แหล่งที่มา http://healthydee.moph.go.th/view_article.php?id=723.
- กุสุมา รักษมณี. (2549). การวิเคราะห์วรรณคดีไทยตามแนวทฤษฎีวรรณคดีสันสกฤต. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ.
- ธนพฤกษ์ ชามะรัตน์. (2561). พฤติกรรมของเครือข่ายทางสังคมในการจัดการนาของเกษตรกรอีสานในยุคเปลี่ยนผ่านสู่ประเทศไทย 4.0. *วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์*, 35 (3), 216-237.
- เปรมฤดี เพ็ชรกุล. (2561). แนวคิดการทำให้อับอายทางออนไลน์และแนวทางเพื่อลดปัญหาการตีตราทางสังคม. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*, 12 (3), 9-15.
- รัชนิฉาย เอยรอด. (2562). วิเคราะห์การสุญญาคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ในคำเรียกสิ่งแวดลอมทางทะเล. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 38 (4), 97-108.
- รัฐบาลไทย. (2563). ข่าวทันสถานการณ์โควิด-19. *ออนไลน์*. สืบค้นข้อมูล 29 มีนาคม 2563 .แหล่งที่มา <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/28838> .

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2556). *ภาษาศาสตร์สังคม*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Bangkokbiznews. (2020). มติ 'กรม.' สั่งปิดสถานบริการ พื้นที่ กทม.-ปริมณฑล 14 วัน. *Online*. สืบค้นข้อมูล 27 มีนาคม 2563. from : <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/871146>.

MCOT.net. (2020). รัฐขอให้คนเดินทางกลับต่างจังหวัดกักตัวเอง 14 วัน. *Online*. สืบค้น 27 มีนาคม 2563. from : <https://www.mcot.net/viewtna/5e787fa5e3f8e40af442d01f>.

Prachachat. (2020). อพเทท 15 จังหวัด – เมืองพัทยา ปิดเมือง ป้องกันโควิด-19. *Online*. สืบค้นข้อมูล 11 เมษายน 2563. from : <https://www.prachachat.net/general/news-447387>.

World Health Organization. (2020). การตีตราทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับ COVID-19. *Online*. สืบค้นข้อมูล 13 เมษายน 2563. from : <https://www.who.int/docs/default-source/searo/thailand /covid19-stigma-guide-th-final.pdf>